

Tullihallitus
Pääjohtaja

26.4.2011

Dnro 1/001/11

Valtiovarainministeriö
Kirjaamo
PL 28
00023 VALTIONEUVOSTO

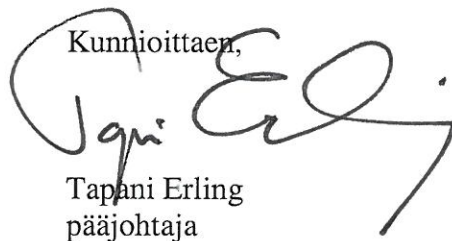
Tullihallinnon organisaatiouudistus

Lähetän ohessa Tullihallituksessa valmistellun esityksen tullihallinnon organisaation uudistamiseksi. Asian valmistelusta sovittiin Tullin ja Valtiovarainministeriön välisessä tulossopimusneuvottelussa.

Esitän, että valtiovarainministeriö käynnistäisi Tullihallituksen esityksen mukaiset valmistelutoimet uudeksi laiksi Tullihallinnosta ja asetukseksi Tullihallinnosta.

Toivomme, että ministeriö etenisi asiassa niin, että uudet säädökset tulisivat voimaan 1.1. 2012.

Kunnioittaen,



Tapani Erling
pääjohtaja

Liitteet: Esitys Tullihallinnon organisaation uudistamisesta

Jakelu: Valtiovarainministeriö, kirjaamo

Tiedoksi: VM: Hetemäki, Arvela, Nerg

Tullihallituksen esitys tullihallinnon organisaation uudistamiseksi 26.4.2011

YLEISPERUSTELUT

1 Johdanto

Esityksessä ehdotetaan tullilaitoksen organisaatiota uudistettavaksi siten, että Tullihallituksesta, viidestä tullipiiristä ja Tullilaboratoriosta muodostettaisiin valtiovarainministeriön alainen Tullihallinto-niminen viranomainen, jonka toimialueena olisi koko maa. Ehdotus toteutettaisiin säätämällä uusi laki Tullihallinnosta.

Tullihallinnon yleisestä hallintomallista säädettäisiin valtioneuvoston asetuksella. Asetuksessa kuvattaisiin myös uuden hallintorakenteen mukainen Tullihallinnon alueellinen toiminto. Tullihallintoa johtaisi pääjohtaja. Tullihallinnon sisäisestä organisaatiosta ja työnjaosta määrättäisiin Tullihallinnon tai sen yksikön työjärjestyksessä.

Esityksessä ei esitetä muutoksia tullilaitoksen nykyiseen tehtäväälaan. Tullihallinto vastaisi maahan tuotavien ja maasta vietävien tavaroiden ja ulkomaanliikenteen tullivalvonnasta ja muista tullitoimenpiteistä, ulkomaankaupan tilastoinnista sekä tulli-, valmiste-, auto- ja maahantuonnin arvonlisäverotuksesta sekä muista sille soveltuvista tehtävistä jotka sille asetuksella tai valtioneuvoston päätöksellä annetaan.

Tulliselvitys tapahtuu nykyisin valtaosaltaan sähköisesti. Sähköiset ilmoitukset käsitellään sähköisissä palvelukeskuksissa, ilmoituskohtaista neuvontaa annetaan puhelin- ja nettineuvonnasta ympäri maata, valvontaa ja riskienarviointia ja kontrollitoimia tehdään yhä enemmän valtakunnallisesti suunniteltuna ja toteutettuna.

Ehdotus mahdollistaisi sen, että ne toiminnot, joita voidaan hoitaa valtakunnallisina ilman toimipaikkasidonnaisuutta, muodostetaan kokonaisuuksiksi, joilla on yksi johto ja samat tavoitteet sekä yhtenäinen henkilöstö ympäri maan. Tavaravirran selvittämiseen ja valvontaan paikallisesti ja alueellisesti liittyvät ja sitoutuvat tehtävät muodostetaan alueelliseksi yksiköiksi joilla on valtakunnallinen johto.

Sisällys:

YLEISPERUSTELUT	1
1 Johdanto	1
2 Nykytila	3
2.2 Kansainvälinen kehitys sekä ulkomaiden ja EU:n lainsäädäntö	4
2.3 Nykytilan arviointi	5
3 Esityksen tavoitteet ja keskeiset ehdotukset	6
3.1. Taustaa	6
3.2. Tullihallinnon uusi organisaatio	6
3.2.2. Tullihallituksen osastot ja valtakunnalliset toiminnot	7
3.2.3. Alueyksiköt	9
4.1 Taloudelliset vaikutukset	11
4.2 Vaikutukset viranomaisten toimintaan	11
4.3 Ympäristövaikutukset	11
4.4 Yhteiskunnalliset vaikutukset	12
5 Asian valmistelu	12
5.1 Valmisteluvaiheet ja – aineisto	12
5.2 Lausunnot ja niiden huomioon ottaminen	13
6 Riippuvuus muista esityksistä	13
YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT	13
1 Lakiehdotusten perustelut	13
Laki Tullihallinnosta	13
2 Tarkemmat säännökset ja määräykset	16
Asetus Tullihallinnosta	16
3 Voimaantulo	17
4 Suhde perustuslakiin ja kielilainsäädäntöön	17
4.1 Tullihallinto-niminen viranomainen perustuslain näkökulmasta	17
4.2 Kielilain vaatimusten huomioon ottaminen	17
LAKIEHDOTUKSET	18
Laki Tullihallinnosta	18
Valtioneuvoston asetus Tullihallinnosta	22
Muut liitteet	24
Liite 1: Tullihallinnon organisaatiokaavio	24
Liite 2: Tullihallinnon henkilöstö uudessa organisaatiossa	24
Liite 3: Tullihallinnon alueyksiköt	24

2 Nykytila

2.1 Lainsäädäntö ja käytäntö

Laki tullilaitoksesta (8.2.1991/228) määrittelee Tullin tehtäväksi vastata maahan tuotavien ja maasta vietävien tavaroiden ja ulkomaanliikenteen tullivalvonnasta ja muista tullitoimenpiteistä sekä tulli- ja valmisteverotuksesta sen mukaan kuin niistä erikseen säädetään.

Tullilaitos huolehtii ulkomaankaupan tilastoinnista sekä muusta toimialaansa liittyvästä tilastoinnista ja ulkomaankaupan palvelutoiminnasta sekä suorittaa muut laitokselle soveltuvat tehtävät, jotka sille asetuksella tai valtioneuvoston päätöksellä annetaan. (29.12.1994/1467)

Tullilaitoksen toimintayksiköt ovat Tullihallitus, valtakunnallinen Tullilaboratorio ja tullipiirit. Tullin tehtävien hoitamista varten voidaan perustaa valtakunnallisia keskuksia sen mukaan kuin erikseen tarkemmin määrätään.

Tullihallitus vastaa keskushallinnosta. Tullilaboratorio ja tullipiirit ovat hallinnollisesti Tullihallituksen alaisia, mutta ne käyttävät itsenäistä päätösvaltaa asioissa, jotka eivät ole Tullihallituksen ratkaistavia. Tullilaboratorio ja tullipiirit toimivat niille osoitettujen voimavarojen ja niiden vastattaviksi asetettujen tulostavoitteiden pohjalta itsenäisinä tulosityksikköinä.

Tullipiireillä ja Tullilaboratoriolla on kullakin sisäinen johtokunta, johon kuuluvat pääjohtaja ja Tullihallituksen johtoryhmä sekä asianomaisen tullipiirin/Tullilaboratorion päällikkö. Sisäinen johtokunta käsittelee ja linjaa piirien ja laboratorion toimintaa strategisesti tärkeissä asioissa.

Tullipiirien ja Tullilaboratorion päälliköt sekä Tullihallituksen osastojen päälliköt vastaavat heidän johdettavakseen määrätyn toiminnan johtamisesta sekä asetettujen tavoitteiden saavuttamisesta tulostavasti ja voimavarojen tehokkaasta käytöstä.

Tullilaitoksen johtoryhmään kuuluvat pääjohtaja puheenjohtajana, Tullihallituksen osastojen päälliköt, talousjohtaja, viestintäjohtaja, tullipiirien päälliköt ja laboratorionjohtaja. Tullihallituksen johtoryhmä avustaa pääjohtajaa tullipolitiikkaan liittyvissä linjauksissa ja toimintojen koordinoinnissa, valmistelee asioita käsiteltäviksi tullilaitoksen johtoryhmässä sekä välittää tietoja eri toimintojen keskeisistä asioista.

Tullilaitoksen organisaatio ja johtamisjärjestelmät toimivat prosessilähtöisesti matriisiorganisaatiomallin periaatteiden mukaisesti. Tullihallituksen osastot ohjaavat tullipiirejä sekä johdettavikseen kuuluvia valtakunnallisia toimintoja vastuualueellaan.

Tullin rikostorjunta voi käyttää tullipiirejä sitovaa ratkaisuvalltaa sen mukaan kuin Tullin rikostorjunnanohjesäännössä määrätään.

Tullihallituksessa on kolme osastoa, palveluyksiköt sekä esikunta, johon kuuluvat sisäinen tarkastus, oikeudellinen yksikkö, valtion edun- ja oikeudenvallvonta sekä kansainvälisten asioiden koordinointi yhdessä osastojen kanssa. Kukin osasto vastaa tehtäväalueensa viranomais-, sidosryhmä- ja kansainvälisestä yhteistyöstä.

Tullihallituksen osaston päällikkö vahvistaa osastolleen oman sisäisen työjärjestyksen tai muun vastuunjako- tai toimivaltamääräyksen. Osaston sisäisessä työjärjestyksessä tai vastuunjako- tai

toimivaltamääräyksessä osaston päällikkö vahvistaa myös, mitkä päällikön ratkaisultaan kuuluvat asiat siirretään osastoon kuuluvan yksikön päällikön, osastoon kuuluvan toimintakokonaisuuden vastuuhenkilön tai osaston johdettavaksi kuuluvan valtakunnallisen toiminnon vastuuhenkilön ratkaistaviksi.

Tullin velvoitteet täytäntöönpanevana viranomaisena ulottuvat valtiovarainministeriön ohella monien muidenkin ministeriöiden toimikenttään. Tullilla on laaja suora valmistelu- ja seurantayhteistyö eri ministeriöiden ja virastojen kanssa, koska Tulli toteuttaa monen eri sektorin lainsäädäntöä ja niiden päävastuulla olevia politiikka-alueita. Yhteistyöalueita ovat mm. tavarakaupan ja menettelyjen kauppapolitiikkaan liittyvät asiat, rajat ylittävät liikenteen sujuvuuteen ja viranomaistoimiin liittyvät kysymykset, lainsäädännön valmisteluyhteistyö Tulliin, valmisteveroihin ja autoverotukseen liittyvissä kysymyksissä ja menettelyissä.

EU:n kauppapolitiikan hoitamisessa Tulli on ulkoasiainministeriötä avustava yhteistyökumppani ja sillä on tässä tehtävässä kiinteät yhteydet myös Työ- ja elinkeinoministeriöön, Maa- ja metsätalousministeriöön, Sosiaali- ja terveysministeriöön sekä elinkeinoelämän etujärjestöihin. Maa- ja metsätalousministeriön kanssa Tullilla on monitasoista yhteistyötä mm. tuoteturvallisuusvalvonnassa ja EU:n vientisäännösten valvonnassa. Liikenne- ja viestintäministeriön kanssa Tullilla on monenlaista yhteistyötä, esimerkiksi raskaan liikenteen kuntotarkastukset. Tulli on yhteistyössä sisäisen turvallisuuden ohjelman toteuttamisessa poliisin ja rajavartiolaitoksen (PTR-viranomaisyhteistyö) sekä Säteilyturvakeskuksen kanssa.

Tullin toiminnan valtakunnallisesta laajuudesta ja toimipaikkaverkostosta johtuen Tulli lisäksi avustaa useita muita ministeriöitä ja virastoja näiden tehtäväalueeseen kuuluvien verojen ja maksujen keräämisessä (mm. ympäristöministeriö, maa- ja metsätalousministeriö, liikennevirasto, huoltovarmuuskeskus, Trafi). Tulli pystyy suorittamaan nämä tehtävät tehokkaasti ja varmasti verrattuna vaihtoehtoihin tapoihin

2.2 Kansainvälinen kehitys sekä ulkomaiden ja EU:n lainsäädäntö

Tulli on osa Euroopan unionin tullijärjestelmää jonka seurauksena suuri osa Tullin toiminta-alueen asioista määrittyy suoraan sovellettavan EU-lainsäädännön kautta. EU-tullilainsäädännössä kehitys on kulkemassa yhä keskitetympiä järjestelmiä ja yhteistä eurooppalaista tulliselvityskäytäntöä.

Tullitoimintaa leimaa globaalisuus ja kansainvälisyys. Tullitoiminta on olennainen ja erottamaton osa kansainvälistä kauppaa ja tavarankuljetusketjuja, jotka ylittävät yksittäisten valtioiden rajat ja joiden toimivuudesta maailmantalouden kehittyminen ja häiriötön toiminta on riippuvainen. Kansainvälisyys näkyy kansainvälisten järjestöjen kuten Maailman tullijärjestön (World Customs Organisation, WCO) ja Euroopan Unionin tasoilla tehtävänä yhteistyönä. Lisäksi Suomi on solminut eri maiden kanssa kahdenvälisiä tulliyhteistyösopimuksia, jotka luovat mahdollisuuden yhteistyöhön esimerkiksi muassa tullivalvonnassa ja tullirikostorjunnassa tilanteissa, joissa yhteistyö ei mahdollistu suoraan kansainvälisten järjestöjen ja sopimusten kautta.

Tulli osallistuu aktiivisesti Maailman tullijärjestön työhön. Järjestö on ainoa kansainvälinen järjestö joka keskittyy tullitoimintaan ja on tunnustettu globaalisti.. Järjestön tavoitteena on globaalissa toimintaympäristössä muun muassa tullistandardien kehittäminen, tullimenettelyjen yksinkertaistaminen ja harmonointi, tavarankuljetusketjujen turvallisuus, tuloksekas ja kohdehakuinen tullin valvontatoiminta ja tulliosaamisen ja tullien toimintakyvyn kehittäminen.

Järjestö myös ylläpitää kansainvälistä harmonoitua tavaranimikkeistöä, joka on tavaraluokittelun perusta ja hallinnoi WTO-sopimuksen tullausarvoon ja alkuperäsääntöihin liittyviä teknisiä asioita.

EU-tasolla Tulli osallistuu EU:n komission ja neuvoston komiteoiden ja työryhmien kokouksiin, joissa valmistellaan lainsäädäntöä ja päätöksiä, jotka varmistavat, että tullitoimenpiteet ovat mahdollisimman yhdenmukaisia EU:n alueella sekä sovitaan tulliyhteistyöoperaatioista. Tulliselvitystä ja – verotusta koskeva lainsäädäntö tulee keskeisiltä osin EU:sta, minkä vuoksi on tärkeää, että eri työryhmissä on mukana Suomesta tulliasioita tuntevat asiantuntijat. EU-tasoisien yhteistyön lisäksi Tullilla on suoria yhteyksiä muihin jäsenmaihiin, joiden kanssa tehdään kahden- tai monenvälistä käytännönläheistä yhteistyötä, jossa osapuolten keskinäinen tuntemus ja ammatillinen arvostus ovat olennainen edellytys verkottumiselle.

Venäjä on Tullille merkittävä yhteistyötaho, jonka asema korostuu sekä EU-tasoisessa että kahdenvälisessä tulliyhteistyössä. Suomella ja Suomen Tullilla on osaamista ja kokemusta Venäjän kaupasta ja viranomaisyhteistyöstä; Tulli on useasti ollut asiantuntijana sekä EU-tasoisessa että kansallisessa kehittämisessä ja keskusteluissa, joilla on pyritty kehittämään maiden väliseen kauppaan liittyviä menettelyjä. Suomen ja Venäjän tulleilla on kahdenvälisistä yhteistyötä sekä valtakunnallisesti että alueellisesti.

Esimerkkinä globaalin kansainvälisen yhteistyön eduista on riskienhallinnan kansainvälinen kehittäminen, millä pyritään globaalien kaupp- ja tavarankuljetusketjujen valvonnan avulla turvaamaan mm. kansainvälisen kaupan säännöstenmukainen verotus ja tuoteturvallisuus ja estämään tuoteväärennysten kauppa ja tukemaan terrorismin vastaista taistelua. WCO:ssa kehitetään maailmanlaajuisesti yhdenmukaisia toimintatapoja kansainvälisen tavarakaupan riskienhallintaa varten. EU-tasolla riskienhallinnan lainsäädäntöä ja sen toteutusta kehitetään tullikoodeksikomiteassa. Lainsäädännön kautta riskienhallintaa ja sen tietojärjestelmiä yhdenmukaistetaan jäsenmaissa.

Pohjoismaainen tulliyhteistyö on EU-jäsenyyden jälkeenkin tiivistä ja tärkeää.

Esimerkkinä tästä on Norjan kanssa yhteiset tullitoimipaikat ja rajatulliyhteistyö Ruotsin ja Norjan kanssa.

2.3 Nykytilan arviointi

Tulliselvitys tapahtuu nykyisin valtaosaltaan sähköisesti: asiakas lähettää sanoman tai tekee netin kautta ilmoituksen Tullille kellonajasta riippumatta. Edelleen joitakin toimintoja – esimerkiksi TIR-passitus - tehdään tullitoimipaikassa, mutta näidenkin toimintojen muuttuminen sähköiseksi on ajan kysymys. Valmisteverotuksessa, sitä mukaa kun toimintoja saadaan sähköisiksi, menettely muuttuu samaan suuntaan.

Myös muu tullityö – palvelu, neuvonta, valvonta, yritystarkastus ja rikostorjunta - voidaan ja on tehokasta järjestää niin, että valvonnan ja palveluiden tarpeeseen vastataan silloin ja niissä paikoissa kun on kysyntää ja tarvetta. Sähköiset ilmoitukset käsitellään sähköisissä palvelukeskuksissa, ilmoituskohtaista neuvontaa annetaan puhelin- ja nettineuvonnasta ympäri maata, valvontaa ja riskienarviointia ja kontrollitoimia tehdään ympäri maata yhä enemmän valtakunnallisesti suunniteltuna ja toteutettuna.

Tämän kehityksen seurauksena tavoitteet, toimintatavat ja resurssien mitoitus määräytyvät yhä vähemmän piirirajojen mukaisesti. Niukkoja voimavaroja tulisi pystyä käyttämään ja kohdistamaan

valtakunnallisesti priorisoitujen tarpeiden mukaisesti aiempaa joustavammin. Asiakaspalvelua, yhteiskunnan suojaamista sekä hyvän hallinnon oikeudenmukaisuutta ja luotettavuutta koskevat vaatimukset ovat kasvaneet ja niihin vastaaminen on joustavammin toteutettavissa valtakunnallisen organisaation kautta.

Myös edellä kuvattuun viranomais- ja kansainvälisen yhteistyön kautta esille nousevat asiat voitaisiin nykyistä paremmin hoitaa valtakunnallisen organisaation puitteissa.

3 Esityksen tavoitteet ja keskeiset ehdotukset

3.1. Taustaa

Valtionhallinnossa hallinnonalojen organisaatioita ja johtamisjärjestelmiä on uudistettu ja alueorganisaatioita purettu viime vuosina.. Näin on tapahtunut esimerkiksi poliisihallinnossa ja verohallinnossa.

Valtionhallinnon uudistushankkeet, kuten tuottavuusohjelma ja alueellistaminen, ovat vaikuttaneet Tullin resurssien kohdentamiseen. Yksi yhtenäinen tullihallinto ja valtakunnalliset toiminnot mahdollistavat paremmin resurssien joustavan kohdentamisen ja käytön.

Tullissa on siirrytty pääosin sähköiseen ilmoittamiseen tulliselvityksessä ja samaan aikaan on siirrytty liikkuvaan valvontaan perustamalla tullipiireihin valvontaa ja myös muita tullitehtäviä hoitavia liikkuvia ryhmiä. Uusien toimintamallien tueksi organisointia on tarkasteltu ja muutettu perustamalla valtakunnallisia toimintoja nykyisen lainsäädännön puitteissa. Vuoden 2011 alusta valtakunnallisina toimintoina aloittivat tullii-ilmoitusten käsittelyä hoitava sähköinen palvelukeskus, tullirikostorjunta sekä palveluyksiköt tietohallinto, viestintä ja koulutus. Tässä ehdotettavassa muutoksessa joustavia toimintatapoja tukeva organisaatio laajennetaan koskemaan koko tullilaitosta.

3.2. Tullihallinnon uusi organisaatio

Tullihallitus on keskushallinto, joka ei suorita operatiivisia tehtäviä. Tullihallitus on tulostavasti valtiovarainministeriölle Tullin toiminnasta. Tullihallitus huolehtii strategioiden valmistelusta, toiminnan suunnittelusta, resursoinnista ja seurannasta, kehittämistehtävistä, kansainvälisistä tehtävistä ja sidosryhmäsuhteista.

Valtakunnallisiin toimintoihin ja alueellisiin yksiköihin sijoittuu operatiivinen toiminta. Valtakunnallisiksi toiminnoiksi organisoidaan operatiiviset aluerajat ylittävät tehtäväkokonaisuudet, jotka on toiminnan valtakunnallisen luonteen vuoksi tarkoitus järjestää yhden johdon alaisuuteen.

Alueellisiin yksikköihin sijoittuu alueilla sijaitsevat paikkasidonnaiset operatiiviset tehtävät sekä operatiivinen viranomaisyhteistyö ja kansainvälinen operatiivinen yhteistyö, toisin sanoen käytännön tullityö toiminnallisten alueellisten kokonaisuuksien puitteissa. On huomattava, että joustavuuden turvaamiseksi tietyntyyppinen alueyksiköihin sijoittuva toiminta kuten liikkuvat ryhmät voi ylittää alueyksiköiden rajat huolimatta alueellisesta luonteestaan. Valtakunnalliset toiminnot ja alueelliset yksiköt ovat tulostavasti Tullihallitukselle.

Tullin resurssit ovat vuonna 2011 noin 2278 henkilötövuotta. Näistä noin 405 henkilötövuotta sijoittui tullihallitukseen ja 1873 piiriorganisaatioon.

Uudessa organisaatiossa Tullihallituksen resurssien määrä supistuisi noin 236 henkilötövuodella ja operatiivisia tehtäviä hoitavien yksiköiden henkilötövuodet kasvaisivat vastaavasti.

Uudessa organisaatiossa Tullihallituksessa olisi noin 169 henkilötövuotta, valtakunnallisissa toiminnoissa olisi noin 1123 henkilötövuotta ja alueyksiköissä noin 986 henkilötövuotta. Tullilaitoksen uusi organisaatiomalli on kuvattu liitteessä 1. Liitteessä 2 verrataan nykyisen ja uuden organisaation perusrakennetta henkilötövuosimäärien avulla.

Tullihallituksen, valtakunnallisten toimintojen ja alueellisten yksiköiden toiminnanohjaus, johtamissuhteet ja työnjako uudessa organisaatiossa järjestettäisiin seuraavasti:

Tullihallituksen osastot vastaavat Tullin strategian mukaisesti (asiakasstrategia, valvontastrategia ja resurssistrategia) koko tullilaitoksen toimintokohtaisten tavoitteiden valmistelusta tulostavoitteiden seurannasta, resurssimitoituksesta, toimintojen ohjauksesta ja tuesta.

Tullihallituksen osastot johtavat niille työjärjestyksessä määrättyjä tulosvastuullisia valtakunnallisia toimintoja. Valtakunnallisia toimintoja perustetaan kaikkia niitä Tullin operatiivisia toimintoja varten, joissa tehtävät voidaan järjestää joko täysin paikasta riippumattomasti tai ainakin laajasti tiettyyn maantieteelliseen paikkaan sijoittumatta.

Muu operatiivinen toiminta – siis työ, joka tulee ulkomaankaupan ja -liikenteen tai muun syyn (esim. rajanylityspaikka) vuoksi tehdä nimenomaisessa maantieteellisessä paikassa tai tarkoituksenmukaisen toimintapiirin sisällä – organisoidaan alueelliseksi yksiköiksi. Alueellisilla yksiköillä on johtaja, joka vastaa alueellisesta toiminnosta ja on tulosvastuussa Tullihallitukselle. Valtakunnallisilla toiminnoilla on tai voi olla henkilökuntaa ympäri maata. Niillä on määritetty työjärjestys ja johtamisrakenne (asia- ja henkilöjohtaminen), jossa fyysisesti eri paikoissa sijaitsevilla toimintapisteillä on määritetty ja tarkoituksenmukainen työnjohto. Työn tekemisen ja työnjohtamisen näkökulmasta valtakunnalliset toiminnot ovat itsenäisiä eikä niillä ole tarvetta tukeutua työn sisältöön ja työnjohtoon liittyvissä asioissa alueellisiin yksiköihin.

Samalla tavalla kuin valtakunnallisilla toiminnoilla myös alueellisilla yksiköillä on johtamis- ja ohjausmalli, joka tukee toimintaa (sekä asia- että henkilöjohtaminen).

3.2.2. Tullihallituksen osastot ja valtakunnalliset toiminnot

Tulli toteuttaa tavoitteitaan kolmella perustrategialla.

Asiakasstrategia määrittää, miten Tullihallinnossa kehitetään asiakaslähtöistä toimintatapaa. Tavoitteena on tarjota kullekin asiakasryhmälle parhaiten sopivat tavat hoitaa tulliasiointiin liittyvät ilmoitukset ja muut muodollisuudet kustannustehokkaasti, erityisesti sähköisiä ratkaisuja hyödyntämällä. Asiakasstrategiasta vastaa Tullihallituksen Ulkomaankauppa- ja verotusosasto.

Valvontastrategia määrittää, miten valvotaan kohderyhmien toiminnan lainmukaisuutta, suojataan yhteiskuntaa ja torjutaan tullirikollisuutta. Tullivalvonta kohdistuu tavara- ja liikennevirtoihin ja

rikostorjunta kohdistuu rikollisiin ja näiden muodostamiin organisaatioihin. Valvontastrategiasta vastaa Tullihallituksen Valvontaosasto.

Resurssistrategialla määritetään henkilöstön, tietohallinnon ja viestinnän kehittämisen painopisteet ja se tukee asiakas- ja valvontastrategioiden toteuttamista. Resurssistrategiasta vastaa Tullihallituksen hallinto-osasto.

3.2.2.1 Ulkomaankauppa- ja verotusosasto

Asiakasstrategian mukaisesti Ulkomaankauppa- ja verotusosaston tavoitteena on tarjota eri asiakasryhmille parhaiten sopivat tavat hoitaa tulliasiointiin liittyvät ilmoitukset ja muut muodollisuudet kustannustehokkaasti sähköisiä palveluratkaisuja hyödyntämällä

Ulkomaankauppa- ja verotusosastoon kuuluvat seuraavat organisaatioyksiköt jotka ohjaavat toimialaansa kuuluvia valtakunnallisia toimintoja:

Tullihallituksen organisaatioyksikkö:	Johdettavat valtakunnalliset yksiköt:
Asiakkuus- ja veronkantoyksikkö	<i>Asiakasneuvonta Lupakeskus Veronkanto</i>
Tullausyksikkö	<i>Sähköinen palvelukeskus</i>
Autoverotusyksikkö	<i>Autoverotus</i>
Valmisteverotusyksikkö	<i>Valmisteverotus</i>
Tilastojohtaja	<i>Tilastointi</i>
Hankeryhmä	

3.2.2.2 Valvontaosasto

Valvontastrategian mukaisesti Valvontaosaston tavoitteena on, että Tulli suojaa tehokkaasti yhteiskuntaa ja turvaa verotuksen valvonnan avulla todennetuilla riskialueilla. Tulli on tehokas toimija yhteiskunnalliselta vaikuttavuudeltaan merkittävimmän ja tasapuolisen kilpailun vaarantavan tullirikollisuuden torjunnassa sekä kuljetusketjujen turvallisuuden ja vaarattomuuden valvonnassa osana sisäistä turvallisuutta.

Valvontaosastoon kuuluvat seuraavat organisaatioyksiköt jotka ohjaavat toimialaansa kuuluvia valtakunnallisia yksiköitä:

Osaston organisaatioyksikkö:	Johdettavat valtakunnalliset yksiköt:
Tarkastusyksikkö	<i>Riskianalyysi Yritystarkastus</i>
Rikostorjuntajohtaja	<i>Rikostorjunta</i>
Laboratorionjohtaja	<i>Tullilaboratorio</i>

3.2.2.3 Hallinto-osasto

Resurssistrategian mukaisesti Hallinto-osaston tavoitteena on parantaa Tullin kilpailukykyä työnantajana, mitoittaa henkilöstöresurssit tehtäviin nähden oikein; huolehtia siitä, että Tullilla on käytössään osaava ja motivoitunut henkilöstö; Tullilla on tehtäviin nähden oikein mitoitettut toimitilat, tarvittavat laitteet ja järjestelmät

Hallinto-osastoon kuuluvat seuraavat organisaatioyksiköt jotka ohjaavat toimialaansa kuuluvia valtakunnallisia yksiköitä:

Osaston organisaatioyksikkö:	Johdettavat valtakunnalliset yksiköt:
Henkilöstöyksikkö	Hallintopalvelut
Talousyksikkö	Hallintopalvelut
Materiaaliyksikkö	Hallintopalvelut
Tietohallintojohtaja	Tietohallinto
Koulutuspäällikkö	Koulutus
Viestintäjohtaja	Viestintä
Kehittämisyhmä	

3.2.3. Alueyksiköt

Alueyksiköiden tehtäviä ovat ne tullipiirien nykyiset operatiiviset tehtävät, jotka eivät kuulu valtakunnallisten yksiköiden tehtäviin. Päätehtävät muodostuvat toimipaikoille jäävistä manuaalisista tulliselvityksen ja verotuksen palvelutehtävistä sekä tarkastustehtävistä mm. eri tullivalvontatehtävät ja tavarantoiminnan ja varastotarkastustehtävät. Tullivalvontaa tehdään nykyisin pääsääntöisesti liikkuvana valvontana paitsi Venäjän vastaisella rajalla kiinteänä tullivalvontana. Alueyksikön keskeisiä muodostamiskriteerejä ovat operatiivisen johtamisjärjestelmän tehokkuus, ulkomaankaupan ja -liikenteen logistiikan häiriöttömyyden turvaaminen sekä palvelu- ja valvontatarve ja alueellinen peitto.

Ottaen huomioon edellä mainitut alueyksiköiden kriteerit, on perusteltua muodostaa alueyksiköiksi seuraavat yhdeksän (9) kokonaisuutta: Helsingin tulli, Lentotulli, Kotkan tulli, Vaalimaan tulli, Nuijamaan tulli, Imatran tulli, Turun tulli, Maarianhaminan tulli ja Tornion tulli.

Helsingin tulli: Helsingin satama on Suomen tuonnin. Pääkaupunkiseudun maaliikennealueelle ovat keskittyneet suuret logistiikkayritykset, keskusliikkeet ja muut tukkuliikkeet. Keskuspaikka sijaitsee Helsingissä.

Lentotulli: Lentoliikenteen kansainväliset matkustaja-, pikarahti-, lentorahti- ja postiliikennevirrat ovat keskittyneet Helsinki-Vantaan lentokenttäalueelle ja sen ympäristöön. Keskuspaikka sijaitsee Helsinki-Vantaan lentoasemalla.

Kotkan tulli: Kymenlaakson alueella Kotkan ja Haminan satamat ovat suuria Suomen vienti- ja transitosatamia. Keskuspaikka sijaitsee Kotkassa.

Vaalimaan tulli: Vaalimaan raja- ja tulliasema on vilkkain Venäjän rajan tullitoimipaikka, jossa päivittäiset matkustaja-, liikenne- ja tavaravirrat ovat suuria. Keskuspaikka sijaitsee Vaalimaan rajanylityspaikalla.

Nuijamaan tulli: Etelä-Karjalan rajanylityspaikoista Nuijamaan tulli on sekä matkustaja, liikenne- ja tavaramääriltään suurin, joka yhdessä Lappeenrannan tullauskeskuksen ja Vainikkalan tullin kanssa muodostavat oman luontevan tullikokonaisuuden. Keskuspaikka sijaitsee Nuijamaan rajanylityspaikalla.

Imatran tulli: Kaakkois-Suomessa on perusteltua muodostaa Imatran, Parikkalan ja Niiralan tulleista oma tullikokonaisuutensa. Keskuspaikka sijaitsee Imatran rajanylityspaikalla.

Turun tulli: Ulkomaankaupan- ja liikenteen määrien, palvelu- ja valvontatarpeen sekä henkilömäärien perusteella nykyisen Läntisen tullipiirin toimipaikat muodostavat oman toiminnallisen kokonaisuuden. Keskuspaikka sijaitsee Turussa.

Maarianhaminan tulli: Ahvenanmaa muodostaa ulkomaan liikenteen ja tavaravirtojen sekä verorajan takia oman alueellisen operatiivisen tullikokonaisuuden. Keskuspaikka sijaitsee Maarianhaminassa.

Tornion tulli: Nykyisen Pohjoisen tullipiirin toimipaikat muodostavat ulkomaan liikenne- ja tavaramääriltään, palvelu- ja valvontatarpeeltaan sekä henkilömäärältään myös oman luontaisen kokonaisuuden. Keskuspaikka sijaitsee Torniossa.

4. Esityksen vaikutukset

Valtionhallinnossa eri hallinnonalojen alueorganisaatioita on uudistettu viime vuosina ja samalla on luovuttu piiriorganisaatioista. Näin on tapahtunut mm. poliisihallinnossa ja verohallinnossa.

Uudistuksesta saavutettavana hyötynä on Tullin vaikuttavuuden ja tuottavuuden kasvaminen mm. seuraavista syistä:

- tullipiirien poistumisen myötä hallinto kevenee, tullipiirien hallintorakenteen purkaminen säästää kustannuksia,
- resursseja voidaan kohdentaa joustavammin toiminnoittain ja alueellisesti, millä voidaan paremmin turvata keskeisten tehtävien suorittaminen niukkenevien resurssien aikana,
- operatiivinen toiminta tehostuu,
- valta- ja vastuusuhteet selkiintyvät,
- valtakunnalliset toiminnot takaavat toiminnan yhdenmukaisuuden.

Organisaatiouudistuksella ei ole välitöntä vaikutusta Tullin toimipaikkaverkostoon. Ehdotuksen mukaan Tullihallinnolla olisi nykyistä jonkin verran laajempi mahdollisuus päättää tullitoimipaikoista. Tarkoitus on, että toimipaikat ja niillä tarjottavat palvelut ja toisaalta liikkuvien ryhmien antamat palvelut määräytyvät entistä paremmin paikallisen ja alueellisen palvelu- ja valvontatarpeen mukaisesti.

4.1 Taloudelliset vaikutukset

Organisaatiouudistuksessa ehdotetut toimet mahdollistaisivat tehtävien uudelleenjärjestelyt valtakunnallisesti ja alueellisesti tarkoituksenmukaisella tavalla tehtäviä kooten, keskittäen ja rakenteita keventäen. Uusi organisaatio tukee Tullin perustehtävien hoitamista, asiakkaiden tarpeisiin vastaamista sekä valtionhallinnon kehittämishankkeiden, mm. tuottavuusohjelman toteuttamista.

4.2 Vaikutukset viranomaisten toimintaan

Tullin velvoitteet täytäntöönpanevana viranomaisena ulottuvat valtiovarainministeriön ohella monien muidenkin ministeriöiden toimikenttään. Tullilla on laaja suora valmistelu- ja seurantayhteistyö eri ministeriöiden ja virastojen kanssa, koska Tulli toteuttaa monen eri sektorin lainsäädäntöä ja niiden päävastuulla olevia politiikka-alueita. Yhteistyöalueita ovat mm. tavarakaupan ja menettelyjen kauppapolitiikkaan liittyvät asiat, rajat ylittävät liikenteen sujuvuuteen ja viranomaistoimiin liittyvät kysymykset, lainsäädännön valmisteluyhteistyö tulliin, valmisteveroihin ja autoverotukseen liittyvissä kysymyksissä ja menettelyissä.

Organisaatiouudistuksella ei ole välitöntä vaikutusta näiden tehtävien hoitamiseen. Uuden organisaation mukainen toimintatapa kuitenkin mahdollistaisi ministeriöiden ja muiden viranomaisten kanssa yhteistyössä toteutettavien tehtävien nykyistä tehokkaamman hoitamisen.

Tullin rikostorjunta aloitti valtakunnallisen toimintana vuoden 2011 alussa. Ehdotuksen mukaan Tullin yritystarkastuksesta ja riskienhallinnasta tulisi valtakunnallinen toiminto. Muu tullivalvonta jäisi alueellisten yksiköiden vastuulle ja liikkuvien ryhmien hoidettavaksi.

Ehdotetulla muutoksella on vaikutusta alueellisten Poliisin, Tullin ja Rajavartiolaitoksen PTR-johtoryhmien sekä paikallisten PTR-yhteistyöryhmien kokoonpanoon. Tällä hetkellä alueellisiin PTR-johtoryhmiin kuuluvat tullipiirien päälliköt ja tarkastuspäälliköt sekä rikostorjunnan nimeämät edustajat. Tullipiirien lakattua alueellisiin PTR-johtoryhmiin osallistuisivat kyseisen alueen tullin päällikkö, tullivalvonnan esimies sekä rikostorjunnan nimeämä edustaja. Paikallistason yhteistyöhön osallistuisi paikallisen tullin päällikkö sekä nimetyt tullivalvonnan ja rikostorjunnan edustajat.

Siltä osin kuin muussa viranomaistoiminnassa vastuutahona on ollut tullipiirin johto, jatkossa vastuutaho on alueellisten toimintojen johto. Paikallisissa asioissa vastuu on alueellisen yksikön päälliköllä.

Rajanylityspaikkojen vastuulla on jatkossakin paikallinen päivittäinen viranomaisyhteistoiminta niin Suomen viranomaisten kuin naapurimaan viranomaisten kanssa.

4.3 Ympäristövaikutukset

Koska organisaatiouudistuksen myötä siirrytään yhä enemmän sähköiseen toimintatapaan, asiakkaiden rajapinta Tulliin ei ole enää samalla tavalla paikkasidonnainen kuin ennen. Tullaukseen liittyvät toimet voidaan hoitaa asiakkaalle sopivimmassa paikassa ilman että tavaroita tarvitsee tulliselvitystä varten yleensä siirtää tai niiden reittiä sovittaa tullipalveluiden saatavuuden takia. Tämä vähentää raskaan tavaraliikenteen kuljetusten pituuksia koska Tullin asiakkaat voivat suunnitella logistiset järjestelyt tehokkaammiksi.

Uudet sähköiset toimintatavat kuten sähköinen postitullaus vähentävät myös pienempiä tavaramääriä tuovien asiakkaiden fyysistä asiointitarvetta Tullin palvelupisteissä. Kun postilähetykset tullataan sähköisesti, voidaan paketti toimittaa suoraan asiakkaalle ilman että tämän pitäisi erikseen noutaa paketti tullista. Tämä vähentää Tullin asiakkaiden tarvetta liikkua ja pienentää osaltaan liikenteestä aiheutuvaa ympäristökuormitusta.

Myös Tullin oman toiminnan logistiikka kuten liikkuvien valvontaryhmien käyttö voidaan uudessa organisaatiossa suunnitella tehokkaammaksi ja näin myös ympäristöä säästävämmäksi.

4.4 Yhteiskunnalliset vaikutukset

Tullihallinto tarjoaa kansalaisille ja yrityksille yhtenäiset, maantieteellisistä rajoista riippumattomat asiointikanavat. Asiakkailla on käytettävissään aikaisempaa enemmän sähköisiä asiointikanavia ja niitä tukevia valtakunnallisia puhelinpalveluita.

Hallinnollinen uudistus yhdenmukaistaa Tullin toimintatapoja ja asiakaspalvelua.

Uuden organisaation mukainen toimintatapa mahdollistaa nykyistä paremman ruotsinkielisten palveluiden tarjonnan kun palvelujen suunnittelu ja resursointi tapahtuu valtakunnallisesti.

Organisaatiouudistuksessa on otettu huomioon Ahvenanmaan erityisasema. Ahvenanmaalla sijaitisi yksi Tullihallinnon alueyksikkö. Lisäksi Tullihallinnon valtakunnalliset toiminnot tarjoavat Ahvenanmaalla paikallisen tarpeen mukaiset palvelut ja valvonnan.

5 Asian valmistelu

5.1 Valmisteluvaiheet ja – aineisto

Asian valmistelu käynnistyi tullihallituksen sisäisenä valmistelutyönä. Tullihallitus asetti 1.10.2010 projektin valmistelevaan tullilaitoksen organisaation uudistamista. Projektin tehtävänä oli suunnitella ja toteuttaa Tullille uusi organisaatio jonka rakenne perustuu tullihallitukseen, valtakunnallisesti keskitettyihin toimintoihin ja alueellisiin operatiivisiin yksiköihin.

Tullihallitus vastaisi strategisesta suunnittelusta ja ohjauksesta ja operatiivinen toiminta hoidetaan valtakunnallisissa toiminnoissa sekä alueyksiköissä. Valtakunnallisissa toiminnoissa tiettyä, ei fyysiseen paikkaan sidottua tehtäväkokonaisuutta, esim. sähköistä tulliselvitystä tai valmisteverotusta hoidetaan yhden johdon ohjauksessa hajautetusti eri puolilla maata. Alueelliset yksiköt puolestaan ovat paikkasidonnaisia, esimerkkinä maahan saapumis- ja poistumispaikat itärajalla.

Valtakunnallisten ja alueellisten toimintojen rakentamisessa tuli ottaa huomioon Tullin nykyisen henkilöstön asiantuntemus ja sijoittuminen. Organisaatiouudistuksen tarkoituksena on keventää hallintoa ja mahdollistaa resurssien joustavampi, aluerajoista riippumaton kohdentaminen ja käyttö.

Projektin koordinoitua varten asetettiin hankeryhmä johon kuuluvat alaprojektien päälliköt, Tullissa toimivien henkilöstöjärjestöjen edustajat, hankeen sihteeristö sekä viestintäpäällikkö.

Hanke jakautui kolmeen tehtäväalueeseen: Valtakunnallisesti keskitettyjen toimintojen suunnittelusta ja tullihallituksen organisaatiosta vastasivat Tullihallituksen osastot päälliköidensä johdolla. Alueellisten operatiivisten yksiköiden suunnittelua ja tarvittavien lakimuutosten käsittelyä varten asetettiin selvitysmiehet.

Työn kuluessa tullihallituksen osastot asettivat kaikkiaan 21 valmisteluryhmää selvittämään erilliskysymyksiä. Lisäksi merkittävä määrä valmistelua tehtiin linjaorganisaatiossa.

Tullin sisäisessä valmistelussa noudatettiin avointa tiedotuskäytäntöä. Valmisteluun liittyneet toimeksiannot selvitystöihin sekä töiden tuloksena syntyneet väli- ja loppuraportit käsiteltiin hankeryhmässä. Kaikki hankeryhmässä käsitelty materiaali julkaistiin hankeen intranet-sivuilla heti ryhmän kokousten jälkeen. Hankeryhmän asialistat julkaistiin intranetissä ennen ryhmän kokouksia.

Lisäksi keskitetyssä tiedotuksessa käytettiin intranetin kolumnipalstaa johon valmistelusta vastaavat kirjoittivat näkemyksiään. Organisaatiouudistusta käsiteltiin myös sähköisessä henkilöstölehdessä.

Selvitystyön tulokset koottiin yhteen Tullihallituksen osastojen voimin. Ne esiteltiin hankeryhmälle ja tullilaitoksen johtoryhmälle huhtikuun puolivälissä.

Tullin henkilöstöjärjestöt ilmoittivat kannattavansa tässä esityksessä ehdotettavia toimia. .

5.2 Lausunnot ja niiden huomioon ottaminen

Tullihallitus ei ole pyytänyt asiasta ulkopuolisten tahojen lausuntoja. Tullihallituksen käsityksen mukaan lausuntojen pyytäminen asiakkailta tai muilta sidosryhmiltä ei suunnittelun tässä vaiheessa ole ollut tarpeen koska asiakkaiden Tullilta saamat palvelut eivät organisaatiouudistuksen takia missään suhteessa huonone.

6 Riippuvuus muista esityksistä

Tällä esityksellä ei ole riippuvuuksia tai vaikutuksia muihin käynnissä oleviin valtionhallintoa koskeviin laki- tai asetusvalmisteluihin.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1 Lakiehdotusten perustelut

Laki Tullihallinnosta

Laki Tullihallinnosta X.X.2011/XXX

1 § Lakiehdotus käsittää Tullihallinnon toimintaorganisaatiota koskevat muutosehdotukset. Esityksessä ehdotetaan valtionhallinnossa vallitsevan kehitystrendin mukaisesti, että Tullihallituksen, Tullilaboratorion ja tullipiirien asemasta valtionvarainministeriön alaisena tullitoimintaa varten olevana toimeenpanevana virastona olisi Tullihallinto-niminen viranomainen. Tullihallinto muodostaisi yhden viraston ja sen toimivalta käsittäisi koko maan.

Voimassa olevan säännöksen 2 momentti ehdotetaan muutettavaksi siten, että Tullihallitus päättäisi vastaisuudessa myös valtakunnan maarajalla sijaitsevista tullitoimipaikoista. Esityksessä katsotaan, että ei enää olisi käsillä erityisperusteita toimivallan jakamiselle valtioneuvoston ja Tullihallituksen kesken sen mukaan, sijaitseeko tullitoimipaikka maarajalla vai muualla.

2 § Säännösehdotus vastaa voimassa olevaa säännöstä eräin täsmennyksin ja tarkennuksin.

Voimassa olevan säännöksen 3 momentti ehdotetaan kumottavaksi, koska esityksessä katsotaan, että kyseiset tavoitteet ja tehtävät voitaisiin identifioida normaalissa tulosohtauksessa.

3 § Pykälän mukaan Tullihallinnon yksiköiden toimialueita järjestettäessä olisi huolehdittava palveluiden saatavuudesta sekä kielellisten oikeuksien toteutumisesta. Sääntely täydentäisi hallintolain 7 §:ssä säädettyä hallinnon palveluperiaatetta. Viittaus kielellisten oikeuksien toteuttamiseen tarkoittaisi perustuslain (731/1999) 17 §:n 2 momentissa säädettyä oikeutta käyttää viranomaisessa omaa kieltään, joko suomea tai ruotsia, mistä säädetään tarkemmin kielilaissa (423/2003), sekä perustuslain 17 §:n 3 momentissa säädettyä saamelaisten oikeutta käyttää saamen kieltä viranomaisissa, mistä säädetään tarkemmin saamen kielilaissa (1086/2003).

Tullihallinnon organisaatio ja toiminnot olisi pyrittävä järjestämään siten, että Tullihallinnossa asioiva saisi asianmukaisesti hallinnon palveluita ja että Tullihallinto voisi suorittaa tehtävänsä tuottavasti, taloudellisesti ja vaikuttavasti. Palveluiden saatavuus turvattaisiin niin fyysisen palveluverkkorakenteen avulla kuin yhä enenevässä määrin sähköisin palveluin. Toiminnan vaikuttavuuden keskeisiä osatekijöitä ovat toiminnan oikeellisuus ja yhtenäisyys. Tullihallinnon toiminnan erityisluonne huomioon ottaen tavoite tullitoiminnan yhtenäisyydestä on keskeisessä asemassa. Tässä esityksessä ehdotettu yhden viraston rakenne tähtää muun ohella toiminnan yhtenäisyyden lisäämiseen.

Viittaus kielellisten oikeuksien toteuttamiseen tarkoittaisi perustuslain (731/1999) 17 §:n 2 momentissa säädettyä oikeutta käyttää viranomaisessa omaa kieltään, joko suomea tai ruotsia, mistä säädetään tarkemmin kielilaissa (423/2003), sekä perustuslain 17 §:n 3 momentissa säädettyä saamelaisten oikeutta käyttää saamen kieltä viranomaisissa, mistä säädetään tarkemmin saamen kielilaissa (1086/2003).

4 § Tullihallinnossa olisi Tullihallitus, valtakunnallisia toimintoja sekä Tullihallinnon alueellinen toiminto. Näiden yksiköiden osalta Tullihallinnon työjärjestyksessä annettaisiin tarkemmat määräykset Tullihallinnon organisaatiosta, yksiköistä, tehtävistä, niiden järjestämisestä sekä yksiköiden toimivallasta ja toimialueista.

Pykälän 2 momentin mukaan Tullihallinnon yksikön työjärjestyksessä annettaisiin tarkemmat määräykset yksikön organisaatiosta, toimintayksiköistä, tehtävistä ja niiden järjestämisestä, yksikön sisäisestä toimivallan jaosta ja toimivallan jaosta. Tullihallinnon yksikön työjärjestys olisi Tullihallinnon työjärjestykselle alisteinen ja tätä tarkentava.

Se, määrättäisiinkö Tullihallinnon tehtävistä, toimintaorganisaatiosta ja työnjaosta Tullihallinnon vai sen yksikön työjärjestyksessä, jäisi käytännössä ratkaistavaksi. Pääperiaate olisi, että asiasta määrättäisiin sitä ylemmällä työjärjestystasolla, mitä enemmän työjärjestysmääräyksellä järjestettäisiin julkisen vallan käyttöä suhteessa vero- tai maksuvelvolliseen.

5 § Säännös vastaa pitkälti voimassa olevan lain 3 §:ää. Tullihallinnon ehdotettavan hallintorakenteen muutoksen vuoksi pykälästä on ehdotettu poistettavaksi viittaukset Tullilaboratorion ja tullipiirin päällikön toimivaltaan. Ehdotettavan säännöksen 2 momenttiin on lisätty rajoitusehto, jonka mukaan pääjohtaja päättää määräysten antamisesta asianomaisen virkamiehen esittelystä. ja kyseisen esityksen valmistelun tulee tapahtua erillään sen soveltamiseen liittyvien hallintopäätösten tekemisestä. Kyseinen rajoitusehto on tarpeen sen vuoksi, että Perustuslain 80 §:n 2 momentissa tarkoitettu norminantovalta tulee pitää erillään varsinaisesta tullitoimintaan liittyvästä hallintopäätösten toimeenpanosta. Tämän vuoksi ehdotetun säännöksen 2 momentissa tarkoitetut määräykset valmisteltaisiin asianomaisen Tullihallinnon yksikön keskusjohdossa erillään tullitoimintaan liittyvästä varsinaisesta toimeenpanosta.

6 § Säännös vastaa pitkälti voimassa olevaa lakia. Pykälään on lisätty Tullihallinnon ehdotettavan hallintorakenteen muutoksen vuoksi viittaus Tullihallinnon alueelliseen toimintoon. Lisäksi Tullihallinnon ehdotettavan hallintorakenteen muutoksen vuoksi pykälän 2 momentista on ehdotettu poistettavaksi viittaukset Tullilaboratorion ja tullipiirin työjärjestyksiin. Säännökseen on lisätty uusi 3 momentti, jonka mukaan Tullihallinnon ja sen yksikön työjärjestyksissä annetaan tarkentavia määräyksiä muista sijaisuuksista, sisäisestä johtamisesta sekä muista sisäiseen hallintoon kuuluvista asioista.

7 § Säännös sisältäisi lakiehdotukseen liittyvät voimaantulo- siirtymäsäännökset. Ehdotettava laki Tullihallinnosta tulisi säännöksen 1 momentin mukaan voimaan 1 päivänä tammikuuta 2012. Tullitoiminnassa toimivaltainen viranomainen olisi mainitusta päivästä alkaen Tullihallinto kaikissa laeissa tai asetuksissa Tullilaitokselle, Tullihallitukselle tai tullipiirille säädetyissä tai niiden nojalla määrätyissä tehtävissä. Tämä koskisi myös esimerkiksi niitä asioita, joissa hallintopäätöksen olisi ennen lain voimaan tuloa tehnyt Tullihallitus tai tullipiiri ja joka käsiteltäisiin muutoksenhakuasiana mainitun päivän jälkeen uudessa laissa säädetyin mukaisesti muutoksenhakuasiana.

Pykälän 2 momentin mukaan Tullihallinnosta annettavalla lailla kumottaisiin tullilaitoksesta annettu laki (228/1991) siihen myöhemmin tehtyine muutoksineen.

Pykälän 3 momentissa säädettäisiin mahdollisuudesta siirtää tehtäviä Tullihallinnon yksiköstä toiseen tilanteessa, jossa yksikön toimialue olisi säädetty alueelliseksi. Siirrosta määrättäisiin Tullihallinnon työjärjestyksessä.

Pykälän 4 momentin mukaan sellaisissa lain voimaantullessa vireillä olevissa oikeudenvalvontaan liittyvissä asioissa, joissa asianosaisena on Tullihallitus tai tullipiiri, puhevaltaa käyttäisi Tullihallitukseen kuuluva valtakunnallinen valtion edun- ja oikeudenvalvontayksikkö. Kysymys voisi olla esimerkiksi Tullihallituksen tai tullipiirin tekemästä valituksesta tai sellaisesta verotusta koskevasta hallintoriita-asiasta, jossa Tullihallitus tai tullipiiri on asianosaisena.

Pykälän 5 momentin mukaan lain täytäntöönpanoon liittyviin toimiin voitaisiin ryhtyä jo ennen lain voimaantuloa. Tullihallitus voisi perustaa, julistaa haettavaksi ja täyttää lain täytäntöönpanoon liittyvät virat ennen lain voimaantuloa. Tullihallitus voisi myös antaa vuoden 2012 alusta voimaan

tulevan Tullihallinnon työjärjestyksen. Säännös mahdollistaisi myös muiden tarvittavien virkajärjestelyjen tekemisen.

Pykälän 6 momentin mukaan, jos muualla laissa tai asetuksessa säädetään tai muutoin määrätään tullitoiminnassa toimivaltaiseksi viranomaiseksi tullilaitos, Tullihallitus tai tullipiiri tai muu tullilaitoksesta annetun lain tarkoittama tullitoimintaa suorittava viranomainen tai sen osa, tuo sääntely koskisi lain voimaantulon jälkeen Tullihallintoa. Säännös merkitsisi sitä, että vaikka tehtävä olisi säädetty tullipiiriin tehtäväksi, niin lain voimaantulosta alkaen toimivaltainen viranomainen olisi Tullihallinto ja tällainen tehtävä voitaisiin siten järjestää Tullihallinnon työjärjestyksessä vastaavasti kuin ne tehtävät, jotka on säädetty Tullihallinnon tehtäviksi.

Pykälän 7 momentissa säädettäisiin, että Tullihallituksen aikaisemmin voimassa olleiden valtuutussäännösten nojalla antamat päätökset ja määräykset samoin kuin ohjeet olisivat edelleen voimassa siten kuin kussakin päätöksessä, määräyksessä ja ohjeessa määrätään.

2 Tarkemmat säännökset ja määräykset

Asetus Tullihallinnosta

Asetus Tullihallinnosta X.X.2011/XXX

1 § Asetukseen ehdotetaan Tullihallinnon organisaatiomuutosta vastaavasti kuvattavaksi uuden hallintorakenteen mukainen Tullihallinnon alueellinen toiminto

2 § Ehdotettu säännös vastaisi sisällöltään voimassa olevan asetuksen 3 §:n säännöstä. Voimassa olevan asetuksen 2 §, joka sisältää Tullipiirin ja Tullilaboratorion päällikkyyden kuvaukset ehdotetaan uuden hallintorakenteen mukaisesti poistettavaksi..

3 § Ehdotettu säännös vastaisi pitkälti voimassa olevan asetuksen 4 §:n säännöstä

Ehdotetun säännöksen 2 momentissa olisi uuden hallintorakenteen mukaisesti lueteltu pääjohtajan yksinomaisen nimitysvallan piirissä olevat Tullihallinnon virkamiehet.

Ehdotetun säännöksen 3 momentissa olisi voimassa olevan säännöksen mukaisesti säädetty, että muihin Tullihallinnon virkoihin nimittäminen voitaisiin delegoida, mikä nimitysvalta kuuluisi lähtökohtaisesti näiden yksikköjen päälliköiden toimivaltaan.

4 § Ehdotettu säännös vastaisi sisällöltään voimassa olevan asetuksen 5 §:n säännöstä sillä laajennuksella, että tulliasiamiehen tehtävään olisi säädetty yleisenä kelpoisuusvaatimuksena ylempi oikeustieteellinen korkeakoulututkinto. Tämä olisi perusteltua sen vuoksi, että oikeudenkäyntiavustajien kelpoisuutta pohtineessa oikeusministeriön mietinnössä 55/2010 on päädytty suosittelemaan, että oikeudenkäyntiasiamiehenä tai –avustajana voisi yleisissä tuomioistuimissa toimia vain asianajaja, julkinen oikeusavustaja tai luvan saanut oikeudenkäyntiavustajana. Ehdotuksen mukaan tällaisen luvan myöntämisen edellytyksenä olisi, että henkilö on suorittanut oikeustieteen kandidaatin tai maisterin tutkinnon. Kun otetaan huomioon tulliasiamiehen tehtävien erityisluonne valtion puhevallan käyttäjänä kaikissa tuomioistuimissa, olisi perusteltua asettaa myös tulliasiamiehille tällainen yleinen kelpoisuusvaatimus.

5 § Ehdotettu säännös vastaisi sisällöltään voimassa olevan asetuksen 6 §:n säännöstä.

6 § Ehdotettu säännös vastaisi sisällöltään voimassa olevan asetuksen 7 § säännöstä.

7 § Ehdotettu säännös vastaisi sisällöltään voimassa olevan asetuksen 8 §:n säännöstä.

8 § Ehdotettuun säännökseen on lisätty voimassa olevan asetuksen 10 §:ään ne muutokset, jotka ovat aiheutuneet Tullihallinnon valtion edun- ja oikeudenvälvönnön uudelleenjärjestämisestä.

9 § Ehdotettu säännös vastaisi sisällöltään voimassa olevan asetuksen 11 §:n säännöstä.

10 § Ehdotettu säännös tulisi voimaan 1.1.2012. Asetuksella kumottaisiin asetus tullilaitoksesta (205/2008) siihen myöhemmin tehtyine muutoksineen.

11 § Ehdotettu säännös sisältäisi asiassa välttämättömät siirtymäsäännökset siitä, että kielitaitoa koskevista kelpoisuusvaatimuksista huolimatta Tullihallinnon virkamies säilyttäisi kelpoisuutensa toimia siinä virassa, johon hän on nimitettynä tämän asetuksen voimaan tullessa sekä muihin tullihallinnon virkoihin, joiden kielitaitoa koskevat kelpoisuusvaatimukset ovat samat kuin sen viran, johon virkamies on nimitettynä tämän asetuksen voimaan tullessa. Sama koskisi tämän asetuksen voimaan tullessa virkasuhteeseen määräajaksi nimitettyjen kelpoisuutta määräajan loppuun saakka. .

3 Voimaantulo

Ehdotetut säännökset tulisivat voimaan 1.1.2012.

4 Suhde perustuslakiin ja kielilainsäädäntöön

4.1 Tullihallinto-niminen viranomainen perustuslain näkökulmasta

Perustuslain 199 §:n 2 momentin mukaan valtionhallinnon toimielinten yleisistä perusteista on säädettävä lailla, kun niiden tehtäviin kuuluu julkisen vallan käyttöä. Valtion alue- ja paikallishallinnon perusteista säädetään niin ikään lailla. Säännöksessä hallinnon perusteilla tarkoitetaan valtion alue- ja paikallishallinnon yleistä rakennetta, kuten hallinnollisen jaotuksen perusteita ja viranomaistyyppjä.

Verohallinto on uudistanut vuosina 2008 ja 2010 voimaan tulleilla lainsäädäntömuutoksilla hallintorakenteensa sillä lopputuloksella, että Verohallinto on valtakunnallisen toimivallan omaava yksi viranomainen. Tullilaitoksen hallintorakenne ehdotetaan muutettavaksi vastaavalla tavalla kuin Verohallinnossa on vastaava muutos toimeenpantu.

Kysymys Verohallinnon uuden hallintorakenteen perustuslainmukaisuudesta on ollut esillä säädettäessä Verohallinnosta annettua lakia (237/2008). Perustuslakivaliokunta on hallituksen esityksen 148/2007 vp. käsittelyn yhteydessä antamassaan lausunnossa (PeVL 5/2008) katsonut, että laki voidaan säätää tavallisen lain säätämisjärjestyksessä.

Tullihallinnon osalta ehdotetaan vastaavasti kuin Verohallinnossa säädettäväksi, että Tullihallinnon virka-alueena olisi koko maa, jolloin järjestelyssä ei ole kysymys varsinaisista eri viranomaisten välisistä toimivallan siirroista, vaan tehtävien järjestelyistä uuden, koko maan laajuisen toimialueen omaavan viranomaisen sisällä. Tämän vuoksi ehdotettu laki Tullihallinnosta voitaisiin Tullihallituksen käsityksen mukaan säätää tavallisessa lainsäätämisyjärjestyksessä.

4.2 Kielilain vaatimusten huomioon ottaminen

Tullihallinnosta muodostettaisiin yksi viranomainen, jonka virka-alueena olisi koko maa. Tullihallinnon virka-alueeseen kuuluisi näin ollen sekä yksi- että kaksikielisiä kuntia. Tullihallinto olisi siten lähtökohtaisesti viranomaisena kaksikielinen, jolloin Tullihallinnon muodostuminen yhdeksi viranomaiseksi ei sinänsä muuttaisi nykyisin Tullihallintoon kuuluvien organisaatioyksiköiden kielellistä asemaa ja niiden määräytymisperusteita. Keskusjohto, jonka toimialueena on koko maa, olisi kaksikielinen, ja maantieteellisen toimialueen omaavien organisaatioyksiköiden kielellinen jaotus määräytyisi kielilain 6 §:n 2 momentin mukaisesti toimialueen kielellisen aseman mukaisesti.

Sillä, että Tullihallinto olisi jatkossa yksi viranomainen, ei olisi myöskään vaikutusta Ahvenanmaan maakunnan kielelliseen tai muuhun asemaan suhteessa Tullihallintoon. Ahvenanmaalla toimisi Maarianhaminan tulli, jonka keskuspaikka sijaitisi Maarianhaminassa.

Saamen kielilaissa säädetään saamelaisten oikeudesta käyttää omaa kieltään tuomioistuimissa ja muissa viranomaisissa sekä julkisen vallan velvollisuuksista toteuttaa ja edistää saamelaisten kielellisiä oikeuksia. Saamelaisten kielelliset oikeudet ja lain soveltamisalaan kuuluvien viranomaisten velvoitteet ovat laajemmat saamelaisten kotiseutualueella kuin kotiseutualueen ulkopuolella. Saamelaisten kotiseutualueella tarkoitetaan Enontekiön, Inarin ja Utsjoen kuntien alueita sekä Sodankylän kunnassa sijaitsevaa Lapin paliskunnan aluetta, mistä säädetään saamen kielilain 3 §:n 3 kohdassa ja saamelaiskäräjistä annetun lain (974/1995) 4 §:ssä.

Saamen kielilain 2 §:n 1 momentin mukaan viranomaisia, joihin lakia sovelletaan, ovat muun ohella ne valtion piiri- ja paikallishallinnon viranomaiset, joiden virka-alueeseen Enontekiön, Inarin, Sodankylän ja Utsjoen kunnat kokonaan tai osittain kuuluvat. Lakia sovelletaan myös niihin hallintoviranomaisiin, jotka muutoksenhakuviranomaisina käsittelevät edellä mainituissa viranomaisissa vireille tulleita asioita.

Tullihallinnossa edellä kuvattu sääntely koskisi käytännössä Tornion tullia ja sen saamelaisten kotiseutualueella sijaitsevia toimipaikkoja. Koska Tullihallinnosta muodostettaisiin yksi viranomainen, jonka toimialueena olisi koko maa, Tullihallinnon saamen kielilaissa tarkoitettu piiri-alue ja paikallishallinto päättyisi eikä Saamen kielilakia enää sovellettaisi Tullihallintoon. Tämän vuoksi Tullihallinto tulisi saattaa saamen kielilain soveltamisalan piiriin samalla tavoin kuin eräiden kansalaisten oikeusturvan kannalta keskeisten, toimialueeltaan valtakunnallisten virastojen ja laitosten osalta säädetään saamen kielilain 2 §:ssä.

LAKIEHDOTUKSET

Rinnakkaistekstit

Laki Tullihallinnosta

Laki Tullihallinnosta X.X.2011/XXX

1 luku

Tehtävät ja organisaatio

1 § Tullihallinto

Tullitoimintaa varten on valtiovarainministeriön alainen Tullihallinto, jonka toimialueena on koko maa.

Tullihallinnossa on keskushallintoa varten Tullihallitus. Lisäksi Tullihallinnossa on valtakunnallisia toimintoja sekä Tullihallinnon alueellinen toiminto sen mukaan kuin niistä valtioneuvoston asetuksessa sekä Tullihallinnon työjärjestyksessä tarkemmin säädetään tai määrätään.

Tullihallitus päättää tullitoimipaikoista.

2 § Tehtävät

Tullihallinto vastaa maahan tuotavien ja maasta vietävien tavaroiden ja ulkomaanliikenteen tullivalvonnasta ja muista tullitoimenpiteistä sekä tulli-, auto-, valmiste-, väylä- ja maahan tuotavien tavaroiden arvonlisäverotuksen toimittamisesta, valvonnasta, kannosta sekä perinnästä ja muista Tullihallinnon toimivaltaan kuuluvista veroista ja maksuista sen mukaan kuin niistä erikseen säädetään tai määrätään.

Tullihallinto huolehtii ulkomaankaupan tilastoinnista sekä muusta toimialaansa liittyvästä tilastoinnista ja ulkomaankaupan palvelutoiminnasta sekä suorittaa muut Tullihallinnolle soveltuvat tehtävät, jotka sille asetuksella tai valtioneuvoston päätöksellä annetaan.

3 § Organisaation määräytyminen

Tullihallinnon yksiköiden toimintaa järjestettäessä on huolehdittava palveluiden saatavuudesta sekä kielellisten oikeuksien toteutumisesta.

4 § Tullihallinnon ja sen yksikön työjärjestys

Tullihallinnon työjärjestyksessä annetaan tarkemmat määräykset Tullihallinnon organisaatiosta, yksiköistä, tehtävistä ja niiden järjestämisestä. Tullihallinnon työjärjestyksessä voidaan lisäksi antaa määräyksiä yksiköiden sisäisestä organisaatiosta, toimintayksiköistä, tehtävistä ja niiden järjestämisestä sekä toimialueista.

Tullihallinnon yksikön työjärjestyksessä annetaan tarkemmat määräykset yksikön sisäisestä organisaatiosta, toimintayksiköistä, tehtävistä ja niiden järjestämisestä sekä toimialueista.

2 luku

Johtaminen ja asioiden ratkaiseminen

5 § Pääjohtaja

Tullihallintoa johtaa pääjohtaja.

Pääjohtaja päättää Tullihallinnon toimivaltaan kuuluvien määräysten antamisesta. Pääjohtaja päättää määräysten antamisesta asianomaisen virkamiehen esittelystä. Esityksen valmistelun tulee tapahtua erillään sen soveltamiseen liittyvien hallintopäätösten tekemisestä.

Pääjohtaja vahvistaa Tullihallinnon työjärjestyksen.

Pääjohtaja ratkaisee myös muut Tullihallinnon ratkaistavat asiat, joita ei ole säädetty tai työjärjestyksessä määrätty Tullihallinnon muun virkamiehen ratkaistaviksi.

Valtioneuvoston asetuksella säädetään asioista, joita ei voida työjärjestyksessä määrätä muun virkamiehen ratkaistaviksi.

.

6 § Tarkemmat säännökset ja määräykset

Valtioneuvoston asetuksella annetaan tarkempia säännöksiä Tullihallinnon alueellisesta toiminnosta, henkilöstöstä, virkojen täyttämisestä, pääjohtajan sijaisen määräämisestä sekä valtion oikeuden valvonnasta.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan lisäksi antaa tarkempia säännöksiä Tullihallinnon sisäisestä hallinnosta sekä pääjohtajan ja muiden esimiesasemassa olevien virkamiesten esimiesasemaan liittyvistä tehtävistä.

Tullihallinnon ja sen yksikön työjärjestyksissä määrätään muista sijaisuuksista, sisäisestä johtamisesta sekä muista sisäiseen hallintoon kuuluvista asioista.

7 § Voimaantulo ja siirtymäsäännökset

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2012.

Tällä lailla kumotaan tullilaitoksesta 8 päivänä helmikuuta 1991 annettu laki (228/1991) siihen myöhemmin tehtyine muutoksineen.

Jos Tullihallinnon yksikön toimialueena on tämän lain voimaan tullessa muu kuin koko maa, Tullihallinnon työjärjestyksessä voidaan määrätä tehtävien siirrosta toiselle Tullihallinnon yksikölle noudattaen tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Tämän lain voimaan tullessa vireillä olevassa valtion edun- ja oikeudenvälvontaa koskevassa asiassa, jossa Tullihallitus tai tullipiiri on asianosaisena, puhevaltaa käyttää Tullihallitukseen kuuluva valtakunnallinen valtion edun- ja oikeudenvälvontayksikkö.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimiin.

Tullihallinto voi perustaa, julistaa haettavaksi ja täyttää tämän lain täytäntöönpanon edellyttämät virat ennen lain voimaantuloa sekä tehdä muut tarvittavat virkajärjestelyjä koskevat päätökset. Lain täytäntöönpanoon liittyvien virkojen sijoittamiseen, kelpoisuusvaatimuksiin ja nimitysmenettelyyn sovelletaan tällöin tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä. Tullihallinto voi myös vahvistaa uuden Tullihallinnon työjärjestyksen.

Mitä muualla lainsäädännössä säädetään tai muutoin määrätään tullilaitoksesta, Tullihallituksesta, tullipiiristä tai muusta tässä laissa tarkoitetusta tullitoimintaa varten toimivaltaisesta viranomaisesta, koskee tämän lain voimaan tultua Tullihallintoa.

Tämän lain voimaan tullessa voimassa olevat Tullihallituksen antamat määräykset ja ohjeet ovat voimassa siihen saakka kuin niissä määrätään.

Valtioneuvoston asetus Tullihallinnosta

Annettu Helsingissä X.X. päivänä joulukuuta 2011

Valtioneuvoston asetus Tullihallinnosta

Valtioneuvoston päätöksen mukaisesti, joka on tehty valtiovarainministeriön esittelystä, säädetään tullilaitoksesta X.X. päivänä joulukuuta 2011 annetun lain (XXX/2011) 1 §:n 2 momentin, 5 §:n 5 momentin ja 6 §:n 1 momentin nojalla, ja 19 päivänä elokuuta 1994 annetun valtion virkamieslain (750/1994) 8 §:n 2 momentin nojalla, sellaisena kuin se on laissa 281/2000:.

1 § Tullihallinnon alueellinen organisaatio

Tullihallinnon alueelliset yksiköt muodostavat Tullihallinnon alueellisen toiminnon. Alueelliset yksiköt ovat seuraavat:

- 1) Helsingin tulli
- 2) Lentotulli
- 3) Kotkan tulli
- 4) Vaalimaan tulli
- 5) Nuijamaan tulli
- 6) Imatran tulli
- 7) Turun tulli
- 8) Maarianhaminan tulli
- 9) Tornion tulli

2 § Virkojen perustaminen ja sijoittaminen

Tullihallitus päättää tullihallinnon virkojen perustamisesta, siirtämisestä ja lakkauttamisesta pääjohtajan virkaa lukuun ottamatta.

3 § Virkojen täyttäminen

Pääjohtajan nimittää valtioneuvosto. Valtiovarainministeriö määrää pääjohtajan sijaisen tämän esityksestä.

Johtajat, Tullihallituksen yksiköiden päälliköt, tullihallinnon alueellisen toiminnon johtajan sekä tullihallinnon valtakunnallisten toimintojen päälliköt nimittää pääjohtaja. Muut Tullihallinnon virkamiehet nimittää ja työsopimussuhteisen henkilöstön ottaa pääjohtaja, jollei tätä toimivaltaa ole Tullihallinnon työjärjestyksessä annettu muulle virkamiehelle..

4 § Yleiset kelpoisuusvaatimukset

Pääjohtajan kelpoisuusvaatimuksena on ylempi korkeakoulututkinto, perehtyneisyys hallinnonalan toimintaan sekä käytännössä osoitettu johtamistaito ja johtamiskokemus.

Tullihallituksen osastojen päälliköiden ja laboratorionjohtajan kelpoisuusvaatimuksena on ylempi korkeakoulututkinto, perehtyneisyys viran tehtävälleen ja käytännössä osoitettu johtamistaito.

Tulliasiamiehen kelpoisuusvaatimuksena on ylempi oikeustieteellinen korkeakoulututkinto sekä perehtyneisyys toimen tehtävälleen. 5 § Kielitaitoa koskevat kelpoisuusvaatimukset

Virkamiehen, jonka tehtäviin kuuluu lain, asetuksen tai työjärjestyksen mukaan ratkaista tai esitellä yksilön oikeuksia tai velvollisuuksia koskevia päätöksiä tai jolla on oikeus käyttää voimakeinoja, kielitaitoa koskevana kelpoisuusvaatimuksena on kaksikielisessä viranomaisessa viranomaisen virka-alueen väestön enemmistön kielen hyvä suullinen ja kirjallinen taito sekä toisen kielen tyydyttävä suullinen ja kirjallinen taito. Yksikielisessä viranomaisessa kielitaitoa koskevana kelpoisuusvaatimuksena on viranomaisen kielen hyvä suullinen ja kirjallinen taito sekä toisen kielen tyydyttävä ymmärtämisen taito.

Tullihallituksen tai Tullihallinnon yksikön on yksilöitävä ne virat, joissa vaaditaan 1 momentissa edellytettyä kielitaitoa.

6 § Arvonimet

Pääjohtajan sijaisella on ylijohdajan arvonimi.

Laboratorionjohtajalla on professorin arvonimi, jos hänellä on tohtorin tutkinto.

7 § Pääjohtajan tehtävät ja ratkaisuvallan käyttäminen

Pääjohtaja vastaa Tullihallinnon toiminnan ja talouden asianmukaisesta järjestämisestä ja tuloksellisuudesta sekä erityisesti tulostavoitteiden saavuttamisesta samoin kuin Tullihallinnon toimintaa ja taloutta koskevasta raportoinnista. Hänen tulee seurata Tullihallinnon toimialan kehitystä sekä ryhtyä toimenpiteisiin tarpeellisten uudistusten ja parannusten toteuttamiseksi.

Sen lisäksi, mitä muualla lainsäädännössä säädetään, pääjohtaja päättää:

- 1) Tullihallinnon yleisistä toimintalinjoista sekä toimintaa ja taloutta koskevista yksityiskohtaisista tulostavoitteista valtiovarainministeriön vahvistamien tulostavoitteiden puitteissa;
 - 2) Tullihallinnon toiminta- ja taloussuunnitelmasta sekä talousarvioehdotuksesta;
 - 3) Tullihallituksen määräysvaltaan kuuluvista tullitoimipaikoista;
 - 4) muista Tullihallinnon kannalta laajakantoisista ja periaatteellisesti merkittävistä asioista.
- Pääjohtaja allekirjoittaa Tullihallinnon tilinpäätöksen siihen liittyvine asiakirjoin.

8 § Valtion puhevallan käyttäminen

Tullihallinto kantaa ja vastaa valtion puolesta sekä valvoo tuomioistuimessa, välimiesmenettelyssä sekä muissa viranomaisissa ja toimituksissa valtion etua ja oikeutta kaikissa Tullihallintoa koskevissa asioissa.

Tullihallinnossa on valtion edun- ja oikeudenvilvontayksikkö. Yksikkö käyttää Tullihallinnon puhevaltaa asianosaisena siten kuin tässä asetuksessa ja muualla laissa säädetään. Valtion edun- ja oikeudenvilvontayksiköllä on edun- ja oikeudenvilvontatehtävässään itsenäinen ratkaisuvallta.

Tullihallintoa edustaa Tullihallituksen valtakunnalliseen valtion edun- ja oikeudenvallvontayksikköön kuuluva tulliasiamies.

9 § Neuvottelukunta

Tullilaitoksessa on strategista suunnittelua tukeva neuvottelukunta, joka käsittelee tullilaitoksen kehittämissuuntia, toimintalinjoja ja suunnittelua. Neuvottelukuntaan kuuluu pääjohtaja ja enintään 11 muuta jäsentä, joista yksi edustaa laitoksen henkilöstöä. Valtiovarainministeriö asettaa Tullihallituksen esityksestä neuvottelukunnan määrääjäksi, kuitenkin enintään neljäksi vuodeksi.

10 § Voimaantulo

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2012.

Tällä asetuksella kumotaan 10 päivänä huhtikuuta 2008 annettu valtioneuvoston asetus tullilaitoksesta (205/2008) siihen myöhemmin tehtyine muutoksineen.

11 § Siirtymäsäännös

Sen estämättä, mitä tässä asetuksessa säädetään kielitaitoa koskevista kelpoisuusvaatimuksista, tullihallinnon virkamies säilyttää kelpoisuutensa toimia siinä virassa, johon hän on nimitettynä tämän asetuksen voimaan tullessa, sekä kelpoisuuden muihin tullilaitoksen virkoihin, joiden kielitaitoa koskevat kelpoisuusvaatimukset ovat samat kuin sen viran, johon virkamies on nimitettynä tämän asetuksen voimaan tullessa. Sama koskee tämän asetuksen voimaan tullessa virkasuhteeseen määrääjäksi nimitettyjen kelpoisuutta määrääjän loppuun saakka.

Muut liitteet

Liite 1: Tullihallinnon organisaatiokaavio

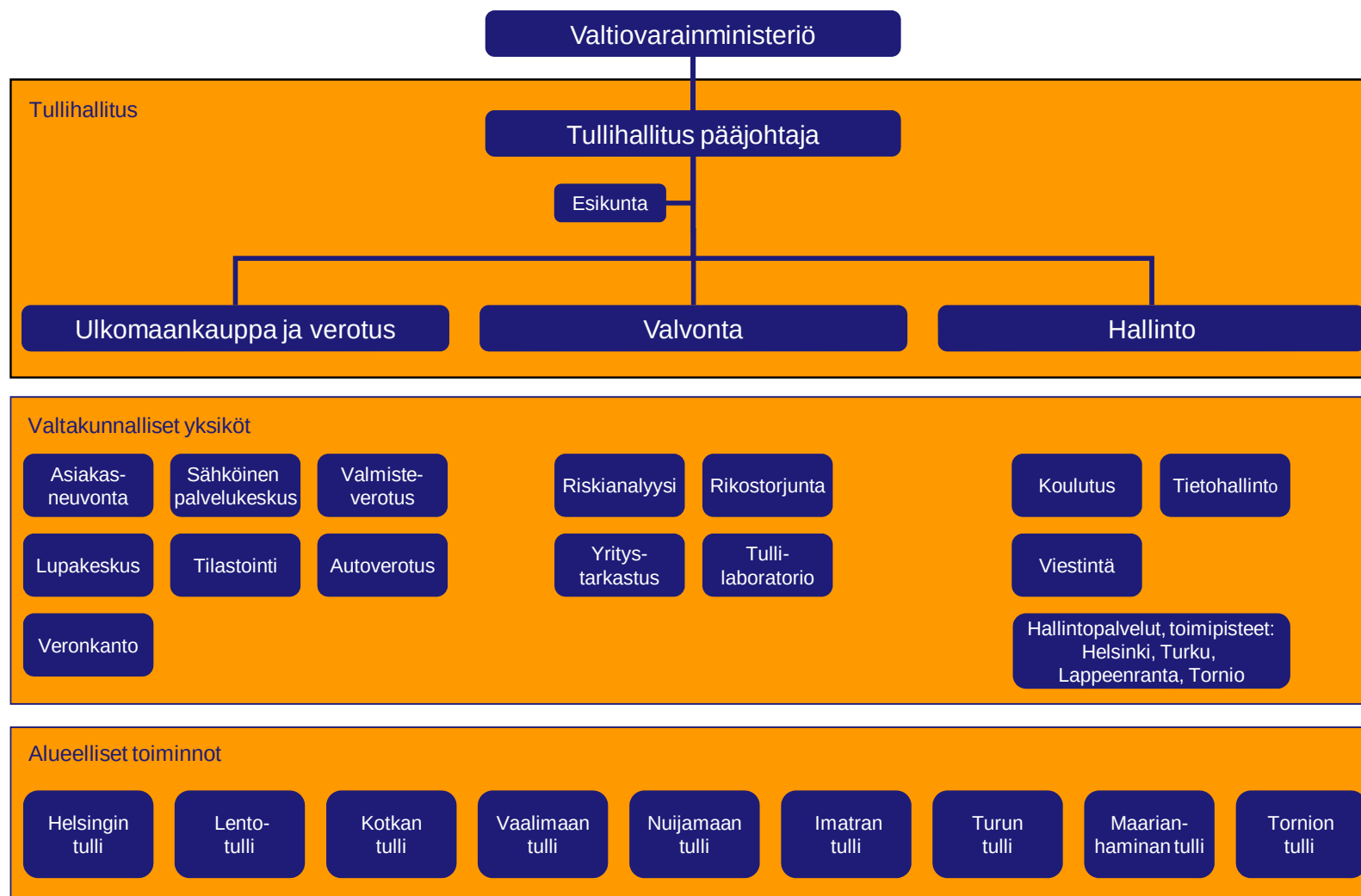
Liite 2: Tullihallinnon henkilöstö uudessa organisaatiossa

Liite 3: Tullihallinnon alueyksiköt



TULLI
TULL • CUSTOMS

Liite 1. Tullihallinnon organisaatio 2012





TULLI
TULL·CUSTOMS

Liite 2: Tullihallinnon henkilöstö uudessa organisaatiossa

Tullin nykyinen organisaatorakenne

2278 henkilötyövuotta (2011)

Tullihallitus

405 henkilötyövuotta

Tullipiirit ja Tullilaboratorio

1873 henkilötyövuotta

Tullin uusi organisaatorakenne

2278 henkilötyövuotta (2011)

Tullihallitus

169 henkilötyövuotta

Valtakunnalliset yksiköt

1123 henkilötyövuotta

Alueelliset toiminnot

986 henkilötyövuotta



TULLI
TULL · CUSTOMS

Liite 3. Tullihallinnon alueelliset toiminnot 2012

